

**Zapiševanje u evangeličku učiteljsku školu u Oberschützen.** Za priimanje u prvi razred ove škole se moru javiti oni učenici, ki su svršili 4. razred jedne sridnje ili građanske škole, ili pripravni razred jedne učiteljske škole, ili 3. razred jedne austrijske građanske škole, i ki su na početku dojučega školskoga leta jur navršili 15. leto svojega žitka, a telovno su potpuno sposobni. U posebnom slučaju čedu se pristupiti i oni učenici, ki su za najviše šest mjesec mladji. K zapiševanju triba sobom donesti: 1. krstno pismo (Geburtsschein), 2. domovnicu (Heimatschein), 3. zadnje školsko pokazanje, 4. vračiteljsko pokazanje od telovne sposobnosti, 5. se mora ishoditi, da ravnateljstvo one škole, u ku je učenik do sada išal, pošalje u ovu učiteljsku školu popis učenika (Schülerbeschreibung). Učenika će se prijet u učiteljsku školu na temelju prijemnoga ispita (Aufnahmsprüfung), ki će se držati u prvoj polovici julija, a za učenike iz drugih saveznih zemal još i na početku školskoga leta, pri čemu će se paziti na znanje, ko potribuje građanska odnosno niža sridnja škola; pri tomu će se ispitati i muzikalni sluh kandidata. Prijave prijmle do 20. junija ravnateljstvo ev. učiteljske škole u Oberschützen. — Opminjemo ponovi hrvatske roditelje, neka daju svoju dicu u učiteljske škole. Hrvatski učitelji je vse manje i usled toga će biti vse već hrvatskih škol, ke čedu tribati hrvatskoga učitelja.

**Trajsfoi.** Zlatni pir školnika. Naš dragocjeni negdašnji školnik u mirovini gosp. Karlo Gusić svečuje na 16. maja o. l. 50 letno povraćanje svojega svadbenoga dana. Mi smo osviđeni, da će ova redkost vse njegove — barem susedne kolege, a osebjno njihove mnogobrojne hvale dužne negdašnje učeničke skupaspraviti, da se jubilaru paru poklonu. I mi izvan Trajsfoja stanujući njihovi negdašnji školari radosnim srcem se pridružimo — barem u duhu — ovomu svečanomu činu i iskrenom zahvalnošću ter toplom ljubavom prinašamo naše srdačno čestitanje. Živio još mnogo let!

**Šušev.** U nimških novinah mnogoputi čemo, kako se jedan i drugi potuži, kad se nešto zadobit ne more. I ja bi u ime vsega sela imal jednu tužbu (Beschwerde) na svitlost dati. Ja sam imal sriču, da sam bil u prođućoj prepostavnosti, kade sam prođuće leto jako malo potribovan bil. Ča bi ali za naše selo najpotribnije bilo, te rede kanim ovde popisati, da bi i viša prepostavnost dočula našu tužbu. Naš potok, takozvana Raidinga, je jur tako zamuren, da je jur jedan del stanov, laptov i smokoš u pogibelju. Na senokošah već našim seljakom ne raste seno nego na mesto sena sit pak voden šaš. Dobro seno, ko je raslo, su prošlo leto velike vode zamurile. Najveće vode dohajađu, kad se kani seno kositi, ili je jur pokošeno, tako da se vsaki boji košnje, ar ne zna kako bi bolje trefit mogal. Ako je pokosi, ko mu je voda odnese, ako je ne pokosi mu je zamuri. Za reguliranje se je jur pod Ugri platila lipa svota pinez, ali žali Bože zgubili su se. Prošlo leto su bili došli od zemaljske vlade dva merniki (inženiri) kim je morala prepostavnost dva muže na raspolaganje postaviti i oni su rekli, da će se potok jeseni 1926. regulirat ter da će se 60% stroškov platit iz zemaljske blagajne, a 40% će selo platiti. Ti dva gospodini su znam jur pomerli, a mi u Šuševi još uvek živimo i teško iščekujemo, kad će ta dob ili čas dojti ili čedu se li naši Hrvati, ki nas zastupaju na višem mestu, iz nas spomenuti. Ja najper hvalim na višem urede odgovaram. St. Buzeck i.

**Ditinska nazlobnost s čemernom posledicom.** Školar 4. razreda ljudske škole Florijan Sch. se je na 3. maja hitil od nazlobnosti s kamenom na jedan u postaju Sauerbrunn se vozeći personski vlak. Kamen je zgodil jedan vagon drugoga razreda i razbil oblok na njem. Na sriču nij nijedna osoba naranjena. Na roditelje ide prošnja, da prepovu svojoj dici prema vlaku ili automobilu se hititi s kamenom, ča se na žalost još mnogoputi pripeti.

**Obeležalo blago.** Med kravami na marofu „Heidehof“ blizu Pandrofa se je pokazal beteg trube i kopita. Odmah su učinjene potribne mere, da se beteg ne raširi. U selu Pandrofu je ustanovljen med kozami metilj. U nekoliko dnevih je od beteg crknulo na 150 koz. Neko-

liko ih je i ubito. Med govedjim bagom i ovacmi se ov metilj d osada nij pojavil. — Ali u Lajti su od metilja obeležali poljodelcu Mati Franzu dva kusići blaga. Pokidob se sumnji, da još morebit i drugih gospodarov njego govedje blago ima metilja, ke je odredil živinski vračitelj dr. Stark, po jednom predavanju od ovoga beteg, da mu gospodari doprimu blato blaga na preiskanje.

**Pandrof.** Na 1. maja je ovde zbog kradnje uhapšen Ivan Martinković. On je bil jur sedamputi zbog istoga uzroka kaštigan. Otrpmljen je kotarskomu sudu u Nežider. Ovde pri sudstvu su se pak dokazale još mnoge druge razlike kradnje, ke je Martinković konačno vse valoval. Najveći del ukradenoga dobra se je ugodal uškodjenim povrnuti.

**Vulkaproderštof.** Novo odibiranje općinske prepostavnosti je raspisano na nedilju 29. maja. — Na 1. maja je ulovljen Štefe Dr. u trgovini trgovca Krojera pri tom, kad je hotil iz pinezne škrinje ukrasti 800 šilingov. On je prijavljen.

**Celindof.** Striljil si s revolverom u glavu. Na nedilju 8. maja si je Štefan Šoretić striljil s browning-revolverom u glavu. Po nesrići ga je odmah dr. Gotthart s svojim vlašći automobilom otrpml u Novo Mesto u bolnicu, kade čedu ga na 10. o. m. operirati. Uzrok zač je hotil izvršiti samoumorstvo nij hitl povidati. Šoretić je pred dvimi leti istupil iz kat. crkve ter je nastal slobodnomislilac. Dvi leta je bil prez dela, a sada je osam dan bil zaposlen kod firme Länderbank, ka načinja jednu poljsku železnicu. Njegova rana nij pogibeljna i se miši, da će još ozdraviti.

**Vincet.** Na 7. o. m. se je gospodar i općinski kovač, Miho Bačić, vozil u goru po drva. Na jednom mestu, kade je put poredan, su kola zapala. Pri ovom si je gospodar nogu tako nesrićno naranil, da mu se je prekinula glavna žila. Izgubil je usled ovoga mnogo krvi, ka je neg tekla. Mimo idući putniki su nesrićnomu nogu zavezali i tako krv zastavili i ga domom dovezli. Pozvani vračitelj mu je ranu izpiral i zavil. Zbog zgubljenja mnogo krvi nij Bačić još potpuno zdrav. — Na 5. o. m. se je općinska prepostavnost skupa sazvala, da si odibere novoga načelnika. Stuparić Vinc i, ki ne samo u općini, nego i u vsjoj okolici veliku odličnost ima, je opet postal odbran.

**Velegaj.** U noći na 4. o. m. se je u Šodičevom malinu zbusnul oganj. Malin je do tal pogoril. Mnogim ljudem je pogorilo žito ili muka.

## DRUŠTVENI VISTNIK

**Zapisnik misečne sednice uzlopskoga kat. junačkoga društva,** obdržane u Uzlopu na 5. maja 1927. Nazoči bišu: gosp. farnik, gosp. školnik, predsednik, perovodja, blagajnik i uko 35 kotrigov. Sednicu je otvoril jun. predsednik Ivan Krajačić ter pozdrvil vse nazočne. Po tom je perovodja Karlo Bauer preštal zapisnik, ki je primljen za dobroga. Mate Schneider je predložil račun od miseca aprila, polag koga se je vidilo, da smo imali u prošlom mjesecu dohodka od S 29.26 prema izdavanju od S 10.45. Ostanak znaša ada: S 18.81. Računi su prigledani i primljeni za dobre. Zatim su držali predavanje gosp. školnik u m. Ignac Perušić od „svitline II. dela“. Povidali su raširenje svitline. Od trakov svitlosti. Od potarenje trakov kroz vsakorjačka zrcala. Od potarenja kroz zrak (na peldu kanjiljvi kip prividenja „Fata Morgana“). Potarenje ovih kroz fotografikičke aparate i kakov kip nastane krez trake svitlosti. Za njimi je govoril Tome Höld od „merne jedinice i mehanike moći“. Spomenul je kako i kade se je ova počela, nje zlamenje i kako se ova u današnjoj modernoj industriji pohasnuje. Konačno se je još od nekoliko manjih društvenih nalogov govorilo i za ovim zatvori predsednik sednicu. Karlo Bauer, perovodja.

**Dolnja Pulja.** Prošli jesen se je kod nas utemeljilo divojačko društvo, ko je u tišini začelo svoje poslovanje. S početka je mer malo kotrigov imalo, čemu je uzrok, da naše divojke prik zime prođu u službu u Beč, a morebit i zato, ar je ovo društvo ljudem malo poznano bilo. Ali vsaki početak je težak. Za toliko marljivije je ali ovo malo društvo delalo. Na 1. ma-

ja je obdržalo svoje prvo svetačno spravišće; pri ovoj priliki je i dvoju igru: „Kratkovidna Solica“ i „Tračkompanija“, pak dvi jačke pređavalo. Ne samo zato, ča ove igre selske zle navade ušpotljiavaju, nego još i zato, ar su igračice svoje uloge dobro igrale, su se nazočni mnogoputi do suz nasmišljali i igru s neprestanim božanjem hvalili. Pri ovoj priliki je gospojica Strohmayr iz Beča donesla pozdrav od ondešnjega centralnoga saveza našemu mladomu društvu i je s oduševljenimi ričami nazočnim razložila dužnosti i koristi kotrigov divojačkoga društva. Nje riči su nazočne tako ganule, da se je odmah po tom najvil veći broj novih kotrigov. — Otputovali u Ameriku. Na 3. maja je naše pevačko društvo „Bratinstvo“ imalo jedan jako turoban dan, ali ujednom i jednu lipu priliku pokazanja vridnosti društvenoga žitka. Dva verni kotrigi: Štefan Ferčak i Franc Prikosović, su se odlučili od nas, ar su otputovali u daleku tudjinu, u Kanadu u Ameriku, da si onde sebi bolju budućnost zaseguraju. Imali smo priliku ovakovoga ča jur mnogoputi preživiti, da još i već, prošle su cele obitelji, a ne samo dvimi, ali sprohodili su je samo njihovi stariji, braća. Ovput se je ali čuda drugačije godalo. Po podnevi je bilo viditi ljude u svetačnoj opravi stat po ulicah, naše društvo se je u 1 uri pred školom skupaspravilo, da sprovedi njeve verne brate na početku njihovoga dalekoga putovanja. S nakinčenom zastavom se je ganula jedna četa (šereg) mladih mužev i junakov lipo u redu pevajući lipe jačke k stanu roditeljev imenovanih. Ovde pred stanom se je društvo postavilo u red. Najper u sredini nakinčena zastava, za njom odmah na čelu društva naši nas ostavljajući brati, a za njimi vsi kotrigi, postavni u četire rede. Ovako su išli k postaji, ke je vse selo sprohadjalo. Po par korakov neg najednoč zagluši jedna turobna, mila za ovakovu priliku komponirana koračnica (marš) iz ustih kotrigov: „Projti ču, projti ču u tu tudju zemlju...“ Suze neg curu iz očiju nas sprohadjajućih ljudi. Društvo dospo do gostilnice Čenar, kade stanuje mati zastave i postane na jedan kratak čas, da joj s Bogom daju. Naplpiše je ali bilo lučenje. Dojduć na Felodvor se postavi društvo u polokrug i za hipac zagluši jedna još turobnija, na četire glase pevana prilična jačka:

„Tovaruši, tovaruši, ki sada ostavljate  
Naše društvo i zastavu, iz nas se ne zabite...“

Zvana svojih starijih i braće su ovi dva putniki kušnuh vse svoje društvene tovaruše i lipu zastavu, koj su obećali lanksko leto vernost. Nij bilo ovde oka prez suz. I zaistinu ovakova ljubav, ovakova sloga je vridna suz. I kad se je vlak ganul, se je zastava nagnula, ruke u višak zdignule, i vsa množina jednosno putnikom sričan put i s Bogom željila. Oni odvnu s plačućim glasom: S Bogom naša mila zastava, nećemo te pozabit još i u našoj novoj domovini, s Bogom mili brati, s Bogom naše milo selo, s Bogom... s Bogom... Zastava ostane još uvek naklonuta, doklegod je neg vlak viditi, kot jedna dobra mati, ko svojim u tudjinu putujućim sinom zadnji blagoslov dili govoreći: Bog vas neka čuva, moji dobri sini, budite stalni u vašoj vernosti prema meni, vašemu društvu i vsemu našem siromašnomu hrvatskomu narodu! — Zač vse ovo ovim dvim, čega drugda nij bilo? Zato, kad su ti dva putniki kotrigi našega jačkarnoga društva! Ovo lipo spohadjanje čedu si zapametit dokle živili budu, je li kada najzad dođu u staru domovinu ili ne. Oni su obećali i nadalje ostati kotrigi društva, ko je nje ovako lipo sprohodilo, kot jedna dobra majka svojega sina. — Hrvatski Brati! Vidite, da se u društvu goji duh prijateljstva, ljubavi i skupne čuti ne samo u veselju nego i u tugi ter žalosti. Ovo zna neg on istinski čuti, ki je kotrig društva. Zato, Braća! kade još nimate društva, utemeljite je pak čete na vredi spoznat društvenu ljubav ter slogu!

## GOSPODARSTVO

### Zakon za potpiranje industrije u Gradišću.

Gradišće je pred vsim agrarna zemlja. Pri-like poseda (Besitz) nisu jako dobre. Izmed gospodarstvom je 86% hižičarov i malih pose-dov, ki se zbog navadnoga diljenja pri jerbanju